

УДК 394:745/749](735.6+735.7=161.2)
DOI <https://doi.org/10.15407/mue2023.22.043>

БОНДАРЕНКО ГАЛИНА

кандидатка історичних наук, провідна наукова співробітниця відділу «Український етнологічний центр» Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (Київ, Україна).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3448-494X>

BONDARENKO HALYNA

a Ph.D. in History, a chief research fellow of the *Ukrainian Ethnological Centre* Department of M. Rylskyi Institute of Art Studies, Folkloristics and Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3448-494X>

Бібліографічний опис:

Бондаренко, Г. (2023) Stand with Ukraine: українці Кароліни. *Матеріали до української етнології*, 22 (25), 43–50.

Bondarenko, H. (2023) Stand with Ukraine: Ukrainians of Carolina. *Materials to Ukrainian Ethnology*, 22 (25), 43–50.

© Видавництво ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2023. Опубліковано на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

STAND WITH UKRAINE: УКРАЇНЦІ КАРОЛІНИ

Анотація / Abstract

У розвідці йдеться про діяльність українців Північної та Південної Кароліни, пов'язану зі збереженням української культурної спадщини та підтримкою України у війсьній час. Українська спільнота обох штатів нараховує понад 10 тисяч осіб і складається переважно з мігрантів, що переїхали до США з початку 2000-х років. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну ця кількість суттєво зросла. У багатьох містах діють громадські організації, що об'єднують та заохочують культурну діяльність українського населення краю. Серед них найбільш відомими є Українська асоціація Північної Кароліни (організатор – Олег Воловина, зареєстрована у 2005 р.) та «Українці Кароліни» (організаторка – Олена Козлова-Пейтс, створена у 2014 р., зареєстрована у 2022 р.) Організації є некомерційними і ставлять за мету популяризацію національної культури, збереження народних традицій і мистецтва, збирання та надання гуманітарної допомоги українцям, що постраждали внаслідок війсьних дій, родинам загиблих героїв, воїнам ЗСУ та пораненим. За цей час проведено сотні благодійних вечорів, зустрічей, виставок, концертів, кошти з яких (сотні тисяч доларів) були залучені на потреби цивільного населення та військових в Україні.

Проаналізовано маркери ідентичності українців Кароліни, до яких належать відзначення українських державних, релігійних та календарних свят, кулінарні традиції, уміння, пов'язані з народним декоративно-прикладним мистецтвом (петриківський розпис, писанкарство, вишивання). Володіння українською мовою залишається одним із головних ідентифікаційних чинників. Сторінки українських громадських організацій у мережі «Фейсбук» передбачають використання лише української та англійської мов. Сучасними формами трансляції етнокультурної спадщини в українському середовищі та залучення до неї американських громадян іншого етнічного походження є різноманітні свята й фестивалі (День вишиванки, свято Купала, День Незалежності та ін.), проведення вечірок української кухні, майстер-класів з писанкарства, петриківського розпису, виготовлення ляльки-мотанки, плетення вінків. За межами Кароліни добре знана творчість майстрині петриківського розпису Олени Зінчук; як самостійні митці в цьому жанрі працюють також її учениці (Анна Сабатіні). Учасники мистецьких українських акцій мають змогу ознайомитися з колекцією аутентичного українського одягу, рушників із різних регіонів Украй-

ни, збережених у приватних колекціях Наталії Томасян та Лесі Зінчук. До благодійних акцій української громади долучаються також професійні митці: кінорежисери, співаки, музиканти, танцюристи (як місцеві так і ті, що приїхали з України). У 2022 році в м. Шарлотт відбулися покази фільмів Ірини Цілик, Наталі Ворожбит, концерти Олега Скрипки, гурту «ДахаБраха», американського піаніста Тараса Філенка з вечорами української барокової музики. Українську музику тут виконували співачки Брія Блессінг та Олена Павлова. У малих містах Північної та Південної Кароліни влітку гастролював кобзар Юрій Фединський, американець українського походження родом з м. Ролі (Raleigh), що вже тривалий час проживає в с. Крячківка на Полтавщині і проводить там щороку кобзарський фестиваль. У 2022 році був створений музичний гурт «Red kalyna», об'єднуючи і в назві, і в складі учасників українців та американців, який виступає майже на всіх українських благодійних заходах. Безпрецедентний опір українського народу російським окупантам, мужність та відвага українських воїнів привернули увагу американського суспільства, простих громадян до України. Цьому сприяє також діяльність українських громад Кароліни, голос яких і присутність в американському соціумі нарешті став помітним.

Ключові слова: діаспора, маркери ідентичності, традиції, громадські організації.

The activities of Ukrainians from South and North Carolinas, connected with the preservation of Ukrainian cultural heritage and support of Ukraine during the war time are described in the study. Ukrainian community of both states makes up for more than 10 thousand people and consists mainly of immigrants, moving to the USA since the early 2000s. This number has increased significantly after Russia's full-scale invasion. Community organizations work in many cities. They unite and encourage the cultural activities of the Ukrainian population of the region. The Ukrainian Association of North Carolina (organized by Oleh Wolowyna, registered in 2005) and Ukrainians of Carolina (organized by Olena Kozlova-Pates, established in 2014, registered in 2022) are the most prominent among them. The organizations are non-profit and aimed to promote national culture, preserve folk traditions and art, collect and distribute humanitarian aid for Ukrainians, suffered from the war, families of fallen heroes, warriors of Ukrainian Armed Forces, and for the wounded. During this time they have organized hundreds of events, charity functions, exhibitions, concerts, proceeds from which (hundreds of thousands of dollars) are collected for Ukrainian civilians and military men.

The identity markers of Ukrainians of Carolina are analyzed. They include celebration of Ukrainian state, religious and calendar holidays, culinary traditions, skills connected with national arts and crafts (Petrykivka painting, traditional Easter egg painting, embroidery). The ability to speak Ukrainian remains one of the main identifying factors. Facebook pages of Ukrainian community organizations only offer Ukrainian or English languages. Modern forms of ethno-cultural heritage demonstration in Ukrainian communities, and involving American citizens with various ethnic backgrounds include different celebrations and festivals (Vyshyvanka Day, Kupala holiday, Independence Day, etc.), Ukrainian cooking parties, Easter egg, Petrykivka painting master-classes, making traditional rag doll and wreath-plaiting.

Olena Zinchuk is known for her Petrykivka painting outside Carolina, her students also work as independent artists in this genre (Anna Sabatini). Participants of Ukrainian artistic events have the chance to explore a collection of authentic Ukrainian clothing and rushnyky (embroidered hand towels) from different regions of Ukraine, preserved in a private collections of Nataliia Tomasian and Lesia Zinchuk. Professional artists also join charity events of the Ukrainian association - movie directors, singers, musicians, dancers - both local, and visiting from Ukraine. The movies showing from Iryna Tsilyk, Natalia Vorozhbyt, concerts of Oleh Skrypka, *Dakha-Brakha* group and Ukrainian baroque music concert of American piano player Taras Filenko have taken place in the city of Charlotte in 2022. Ukrainian music has been performed here by the singers Bria Blessing and Olena Pavlova. Kobzar Yuri Fedynskyi is an American musician of Ukrainian origin, born in the city of Raleigh. He has travelled over small cities throughout North and South Carolinas in summer. He's been living in the village of Kriachkivka in Poltava region. He holds an annual kobzar festival there. "Red Viburnum" band has been created, uniting Ukrainians and Americans both in the name and the band itself. It performs almost at all Ukrainian charity events. Unprecedented resistance of Ukrainian people to Russian occupiers, courage and bravery of Ukrainian warriors have attracted attention of American society, ordinary citizens to Ukraine. This is also possible due to the activities of Ukrainian associations of Carolina. Their voice and presence in American society have become noticeable finally.

Keywords: diaspora, identity markers, traditions, community organizations.

Метою розвідки є вивчення етнокультурних аспектів діяльності української спільноти американських штатів Північ-

ної та Південної Кароліни, пов'язаної з допомогою Україні під час війни. Джерельною базою дослідження стали власні

польові записи та інтерв'ю, що здійснювались упродовж мого перебування у США в статусі вимушеного мігранта з березня по вересень 2022 року, а також матеріали моніторингу мережевих ресурсів українських спільнот та громадських об'єднань. Українська діаспора в Сполучених Штатах Америки – одна з найчисленніших (приблизно мільйон осіб). Після повномасштабного вторгнення сюди прибуло ще 110 тисяч українців. У штатах Північна Кароліна (NC) та Південна Кароліна (SC) мешкає понад 10 тисяч українців. Українська діаспора штатів складається переважно з мігрантів, що приїхали сюди, починаючи з 2000-х років із релігійних причин та в пошуках кращого життя, а також через родинні зв'язки. За повідомленням Департаменту охорони здоров'я та соціальних служб SC, з липня 2022 року до вересня 2023 року до штату прибуло 1300 українців. Можемо припустити, що не менша кількість українських біженців поповнили й NC. Обидва штати промислово розвинені, мають потужну економіку й теплий клімат і приваблюють велику кількість мігрантів як і з решти штатів, так і з-за кордону. Українці переїжджають у малі й великі міста – Ешвілл, Дурем, Грінсборо, Колумбія, Вілмінгтон, Феєтвілл, у міста-мільйонники, такі як Шарлотт та столиця Північної Кароліни – Ролі. Тут діють громадські об'єднання, серед яких найбільш відомими є Українська асоціація Північної Кароліни (*Ukrainian Association of North Carolina*, організатор – Олег Воловина, зареєстрована у 2005 р.) та «Українці Кароліни» (*Ukrainians of Carolinas*; організована Оленою Козловою-Пейтс та іншими ентузіастами у 2014 р., зареєстрована у 2022 р.). Сторінка останньої у фейсбуці, що ведеться українською й англійською мовами, зараз нараховує 7 тис. осіб (рік тому – 2700). Обидві організації є неприбутковими та співпрацюють, їх учасників вирізняє неабияка згуртованість.

Наукові студії діяльності української діаспори цих штатів фактично відсутні. У дослідженнях Центру слов'янських, євразійських та східноєвропейських досліджень Університету Північної Кароліни в Чапел-Хіллі українська тематика актуалізувалася лише після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Утім, професор цього Центру Олег Воловина у

2019 році видав атлас «Українці в США: демографічні та соціально-економічні характеристики» [6]. У книзі, крім історії української міграції до Америки, представлено дані про рівень освіти, зайнятість, доходи українців, вплив останньої хвилі еміграції на українську громаду країни. У 2022 році була опублікована наукова розвідка Н. Вихованець та А. Лоренца, присвячена питанням культурної ідентичності українських іммігрантів четвертої хвилі в штаті SK [5].

Спільнота «Українці Кароліни» виникла й функціонує насамперед як волонтерська мережа, яка, як зазначено на її сайті, «прагне допомагати народу України та популяризувати українську культуру в Кароліні». Далі зазначено: «Ми збираємо та відправляємо в Україну медичне приладдя, допомагаємо біженцям, пораненим, родинам загиблих українських героїв та сиротам. Ми проводили численні культурні заходи та виступали за допомогу Україні» [3]. За десять років діяльності проведено сотні благодійних вечорів, зустрічей, виставок та презентацій української культури в громадських центрах Північної Кароліни. Громадою проводилися та проводяться мітинги на підтримку України, відправляються запити сенаторам, представникам місцевої влади з проханням про підтримку України американським урядом. Активісти спільноти часто дають інтерв'ю про ситуацію в Україні в місцевих ЗМІ.

За словами одного з місцевих журналістів, слов'яни, українці зокрема, зазвичай не проявлялись активно в громадському житті, намагаючись асимілюватися та жити непомітно. Повномасштабна війна змінила все – українці вийшли на вулиці та площі міст, проводячи молитовні майдани, мітинги й марші зі зверненнями до звичайних американців та уряду країни допомогти Україні, підтримати її. Лідерка й одна із засновниць об'єднання «Українці Кароліни» Олена Козлова-Пейтс на питання, чи підтримують їх ініціативи американці, зауважила, що ця підтримка є досить потужною. Діяльність громади фінансово, фізично, творчо підтримують не лише члени змішаних американсько-українських родин, але й сусіди, друзі, військові ветерани, представники релігійних організацій, підприємці. Охочі допомогти залучаються до пакування гу-

манітарних вантажів в Україну, діляться додатковими мілями для поїздок волонтерів в Україну, безкоштовно надають для зібрань і заходів приміщення, виділяють частину врожаю, квітів із ферм для благодійних ярмарків чи українських фестивалів. Громада також співпрацює з посадовими особами місцевого самоврядування, прохаючи допомогти в наданні надлишків бронезилетів і шоломів, щоб відправити їх в Україну для порятунку життів українських медиків, журналістів, волонтерів та інших цивільних. Завдяки контактам активістів об'єднання з місцевими громадами українські родини, що в'їхали до США за програмою «Об'єднання заради України», змогли отримати юридичну допомогу, тимчасове житло, продукти, одяг, безкоштовно пройти медичний огляд, відвідувати курси англійської мови.

Волонтерська діяльність вимагає неабияких коштів. Крім власних пожертв, місцева українська спільнота використовує для фінансових зборів всі наявні можливості. Okремо варто сказати про роль національно-культурної спадщини в цій діяльності та житті української громади краю загалом. Тривалий час Університет у Чапел-Хіллі надавав свій простір для різного роду українських заходів. У вересні 2017 року тут відбулася акція «Образ України: виставка українського костюма вишивки та мистецтва». У виставці взяла участь художниця Олена Зінчук – членкиня Спільки народних майстрів України. Активістки української громади мати та донька Олена й Леся Зінчук підготували до показу національні костюми та вишивку з усіх регіонів України. Олена Зінчук – художниця (родом з Петриківки), мешкає в м. Грінвілл; у своїй творчості поєднує техніки петриківського розпису та іконопису. Зазначимо, що в Університеті в Чапел-Хіллі у 2019 році українська фольклористка Ірина Волошина з м. Хмельницького захистила дисертацію «Петриківський розпис: питання політики, автентичності та ідентичності в сучасній Україні» [4]. За час свого навчання тут вона також активно долучилася до промоції української культури серед місцевого населення. У концертній залі Університету регулярно відбувалися благодійні концерти української музики за участю піаніста Тараса Філенка, співачок Аліни Черкасової, Брії Блессінг, Оле-

ни Павлової. Під час виступів піаніста та музикознавця Тараса Філенка влітку та восени минулого року слухачі мали змогу почути музику Бортнянського, Лисенка, Ревуцького, ознайомитися з мультимедійною презентацією про історію української музики та її роль у формуванні національної ідентичності. Усі благодійні внески, отримані на концертах, були витрачені на придбання та відправку на лінію фронту медичного спорядження для медичного батальйону «Госпітальєри».

Учасники української спільноти проводять майстер-класи з традиційних промислів та ремесел, декоративно-прикладного мистецтва, кулінарії, навчаючи всіх охочих вишивати, плести великодні та різдвяні вінки, писати писанки, малювати листівки з петриківським розписом, готувати вареники, ковбаси. Згадувана вище майстриня Олена Зінчук вже має в Кароліні своїх учениць-художниць, що продовжують традиції петриківського розпису. Це, зокрема, художниця Анна Сабатіні, що також бере участь в усіх акціях громади. За свідченнями Олени Козлової-Пейтс, мисткиня «своїм неперевершеним талантом допомогла зібрати десятки тисяч доларів для допомоги Україні». Ірина Волошина зауважує: «...представники Асоціації українців штату презентують нашу культуру на різноманітних етнографічних фестивалях, проводять майстер-класи, беруть участь в просвітницьких заходах. Наприклад, майстер-клас із писанкарства, який ми проводили напередодні Великодня, викликав жвавий інтерес серед місцевого населення. І виявилось, що американці знають, що “писанка” (так і вимовляється англійською) – це українське великоднє яйце! Аналогічно і з майстер-класом із народного українського співу, який я проводила в університеті» [1].

Гастрономічна спадщина є одним із маркерів ідентичності в емігрантських спільнотах. Традиційні українські страви, такі як борщ, голубці, вареники, ковбаси, домашня шинка, мають великий попит серед учасників українських свят та фестивалів. У громаді вже є визнані кухарі, що готують ті чи інші страви: ковбаси до свята Купала готує Руслан Шевчук; Mila Lukash та її команда прихожанок Української греко-католицької церкви Святої Софії заробили не одну тисячу доларів, продаючи свої вареники; 100 л борщу в

казані для Українського фестивалю Північної Кароліни цього року готувала Валентина Ткач. Адаптація до нових умов проживання у вимушених переселенців часто включає також зміну харчових уподобань. Наявність звичних страв та продуктів, доступних для їх приготування, робить адаптаційний період більш комфортним, з огляду на їхню важливість у повсякденному житті українців.

Збільшення кількості українських біженців у Північній та Південній Кароліні зумовило підвищення попиту на домашню кухню. У регіональних фейсбук-спільнотах є пропозиції та замовлення на традиційну випічку – печиво, паски, торти, вареники, інші страви. З'явилися ініціативи із залучення всіх охочих до городництва, радо підтримані як родинами новоприбулих українців, так і тими, хто проживає в Північній та Південній Кароліні вже тривалий час. На фейсбук-сторінці «Українці Кароліни» регулярно розміщуються запрошення українцям від городніх спільнот узяти участь у зборі врожаю і отримати якусь його частину собі, як наприклад, запрошення від «The Giving Garden» [4]. З метою фінансової підтримки українців на ринку м. Шарлотт для охочих були виділені місця для продажу хлібопекарських виробів.

Популяризація української культури об'єднанням «Українці Кароліни» відбувається також через спільне відзначення народних та державних свят. Серед установлених дат – святкування Різдва, Великодня, Івана Купала, відзначення Дня вишиванки, Дня Незалежності України. Кілька останніх років поспіль відбуваються майстер-класи з виготовлення дідуха, різдвяних зірок; українська громада також бере участь у різдвяних парадах. Цього року такий парад проводився в м. Ролі (*Raleigh Christmas Parade 2023* – Різдвяна хода українських зіздарів). У 2022 році мені пощастило побувати на святі Івана Купала, що відбувалося з дотриманням усіх обов'язкових ритуалів: від плетіння вінків, виконання аутентичних пісень (виконувала українська фольквиконавиця Марія Фединська) до спалювання в купальському багатті опудала путіна. Обов'язковим дрес-кодом для учасників був вишитий одяг чи одяг з патріотичними принтами. Відзначення Дня вишиванки вирізнялося різноманіттям вишивки з різних регіонів

України. Окремі родини мали сімейні вишиванки, що їх за замовленням виготовили в Україні. Окрасою свята став показ колекції аутентичного українського строю з різних регіонів України. Власниця збірки Наталя Томасян пропагує красу народного костюма, беручи участь в українських фестивалях, що відбуваються і в інших штатах. На святкуванні Дня вишиванки на допомогу Україні тоді (у 2022 р.), за звитом організаторів, зібрали 15 000 доларів.

Народне та професійне мистецтво є ще одним із засобів промоції національної культурної спадщини українською спільнотою в Північній та Південній Кароліні. Учасникам і гостям багатьох фестивалів, свят, що проводяться в обох штатах, добре відома творчість вокального гурту «Співочі», що виконує народні пісні; недавно створеного дитячого танцювального колективу «Цвітіння», що виступає і на міжнародних фестивалях. Цікавим у виконавському плані є музичний гурт «Red Kalyna», створений американськими українками Галиною Карпенською та Іриною Ткаченко й американськими італійцями Пеггі Босуелл і Лорейнс Веллані, учасники якого виконують українські, італійські, американські пісні та музику. У містах Шарлотт та Ролі з концертами виступали українські професійні співаки Олег Скрипка, гурти «ДахаБраха» і «Kozak System». Сюди щороку, перевідуючи батьків, приїздить з концертами кобзар і культурний активіст Юрій Фединський, що заснував кобзарський цех у с. Крячківка на Полтавщині, де й проживає зі своєю родиною. В Університеті в Чапел-Хіллі відбувалися перегляди художніх фільмів українських режисерок Ірини Цілик, Наталки Ворожбит, документального фільму «Довге Прощання» про історію України Katya Soldak, що народилась і виросла в Україні, а нині працює в Нью-Йорку.

Релігійний чинник продовжує відігравати важливе значення в житті української діаспори. На думку дослідників, більшість українських іммігрантів четвертої хвилі переселилися до Південної Кароліни через наявність там значної кількості слов'янських релігійних громад, зокрема протестантських, більшість з яких були російськими [5, с. 77]. З початком російського військового вторгнення, особливо з початком великої війни, для віруючих гостро постало питання про роз-

межування з російською церквою. Питання про те, де знайти українську релігійну громаду тієї чи іншої конфесії, часті у фейсбук-спільнотах українців. На кінець 2023 року у штатах NC та SC діють Українська греко-католицька церква Святого Іоанна Хрестителя (м. Шарлотт), Українська греко-католицька церква святої Софії (м. Гарнер), Православна церква Всіх святих землі Української (*All Saints of Ukraine Orthodox Church*) у м. Міртл-Біч, церква Благовіщення Пресвятої Богородиці в м. Шарлотт. Богослужіння українською мовою почали пропонувати також окремі протестантські громади, працює група вивчення Біблії українською мовою.

Якщо порівняти з 2022 роком, українське життя у штатах Північна та Південна Кароліна у 2023 році стало більш активним та насиченим. До громади влилися нові учасники, збільшилась кількість дітей. Одним із вагомих культурних проєктів громадського об'єднання «Українці Кароліни» у 2023 році стало

відкриття в м. Ролі культурного центру «Український дім Кароліни» та суботньої школи [2]. З'явилися запити на вивчення української мови, проводяться майстер-класи, лекції з різних видів народно-прикладного мистецтва (виготовлення ляльки-мотанки, дідухів, писанок, вінків), працюють хореографічні, спортивні гуртки українською мовою. Частіше стали проводитись українські вечірки (вечорниці) для знайомства та спілкування українців, а не лише з благоїною метою, зріс асортимент побутових послуг, послуг взаємодопомоги, що надаються українцями одне одному в межах спільноти. Активувалася співпраця українських об'єднань з іншими національними громадами в рамках міжкультурних фестивалів, політичних заходів тощо. В умовах триваючої російської військової агресії єднання українців в Україні та за її межами, плекання й розвиток власної культури, традицій є однією з умов збереження української держави.

Джерела та література

1. Жужа К. Подорожуємо світом. У США дружить зі студентами і автомобілістами. *ye.ua*. 19 серпня 2017. URL : https://ye.ua/podorozhi/31742_Podorozhuyemo_svitom_U_SShA_druzhit_zi_studentami_i_avtomobilistami.html.
2. Kyleigh, P. «Little bit of heaven»: Ukrainian cultural center opens in Raleigh. 13 September, 2023. URL : <https://spectrumlocalnews.com/nc/charlotte/news/2023/09/13/little-bit-of-heaven---ukrainian-cultural-center-opens-in-raleigh>.
3. Ukrainians in the Carolinas. URL : <https://www.ukrainiansinthecarolinas.org/#:~:text=Who%20are%20Ukrainians%20in%20the,ever%20since%20Russia%20invaded%20Ukraine>.
4. Ukrainians in the Carolinas Українці Кароліни. Facebook URL https://www.facebook.com/groups/9371559796497/search/?q=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4&locale=uk_UA.
5. Voloshyna I. *Petrykivka Painting: the Questions of Politics, Authenticity and Identity in Modern Ukraine*. Masters' Thesis. University of North Carolina at Chapel Hill Graduate School. 2019. URL : <https://cdr.lib.unc.edu/concern/dissertations/pk02cg49c>.
6. Vykhovanets N. Lorenz A. The Ukrainian Immigrant Experience in South Carolina. *University of South Carolina Upstate Student Research Journal*, 2022, vol. 15, article 11. URL : <https://scholarcommons.sc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1027&context=uscusrj>.
7. Wolowyna O. *Atlas of Ukrainians in the United States: Demographic and Socio-economic Characteristics*. New York, 2019. 264 p.

References

1. ZHUZHA, Kseniia. Travelling Over the World. Make Friends with Students and Motorists in the USA. *ye.ua*. August 19, 2017. Available from: https://ye.ua/podorozhi/31742_Podorozhuyemo_svitom_U_SShA_druzhit_zi_studentami_i_avtomobilistami.html [in Ukrainian].
2. KYLEIGH, Panetta. «Little Bit of Heaven»: Ukrainian Cultural Center Opens in Raleigh. September 13, 2023. Available from: <https://spectrumlocalnews.com/nc/charlotte/news/2023/09/13/little-bit-of-heaven---ukrainian-cultural-center-opens-in-raleigh> [in English].

Олена Зінчук,
майстриня петриківського розпису
на Святі вишиванки в м. Ролі. Травень 2022 р.
Світлина Г. Бондаренко

Учасниці Свята вишиванки
в аутентичному народному одязі.
м. Ролі. Травень 2022 р.
Світлину надала О. Козлова-Пейтс

Анонс Українського фестивалю у м. Редсвіл, 21 жовтня 2023 р.
Світлина із фейсбук-сторінки «Ukrainians in the Carolinas» /
«Українці Кароліни» (<https://www.facebook.com/photo?fbid=7441215652561183&set=gm.7119122724786358&idortvanti=937155979649761>)

Український мітинг
у м. Шарлотт.
1 травня 2022 р.
Світлина
Г. Бондаренко

3. ANON. *Ukrainians in the Carolinas*. Available from: <https://www.ukrainiansinthecarolinas.org/#:~:text=Who%20are%20Ukrainians%20in%20the,ever%20since%20Russia%20invaded%20Ukraine> [in English].

4. *Ukrainians in the Carolinas*. Facebook. URL : https://www.facebook.com/groups/9371559796497/search/?q=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4&locale=uk_UA [in Ukrainian].

5. VOLOSHYNA, Iryna. *Petrykivka Painting: the Questions of Politics, Authenticity and Identity in Modern Ukraine*. Masters' Thesis. University of North Carolina at Chapel Hill Graduate School. 2019. Available from: <https://cdr.lib.unc.edu/concern/dissertations/pk02cg49c> [in English].

6. VYKHOVANETS, Nataliya, Alexander LORENZ. The Ukrainian Immigrant Experience in South Carolina. *University of South Carolina Upstate Student Research Journal*, 2022, vol. 15, article 11. Available from: <https://scholarcommons.sc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1027&context=uscusrj> [in English].

7. WOLOWYNA, Oleh. *Atlas of Ukrainians in the United States: Demographic and Socio-economic Characteristics*. New York, 2019, 264 pp. [in English].

Надійшло / Received 02.12.2023

Рекомендовано до друку / Recommended for publishing 14.12.2023